

UCHWAŁA NR 164/2019

**POMORSKIEJ WOJEWÓDZKIEJ RADY RYNKU PRACY
W GDAŃSKU
z dnia 27 listopada 2019 roku**

w sprawie oceny racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy w województwie pomorskim w 2018 roku

Na podstawie art. 22 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2019 poz. 1482 ze zm.), uchwala się co następuje:

§ 1

Pomorska Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Gdańsku, po zapoznaniu się z „Informacją o strukturze wydatków oraz gospodarce środkami Funduszu Pracy na realizację zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w województwie pomorskim w 2018 r.”, dokonała oceny racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy w województwie pomorskim w 2018 roku.

§ 2

Pomorska Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Gdańsku pozytywnie ocenia gospodarowanie środkami Funduszu Pracy w województwie pomorskim w roku 2018 i uważa je za racjonalne.

§ 3

„Informacja o strukturze wydatków oraz gospodarce środkami Funduszu Pracy na realizację zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w województwie pomorskim w roku 2018” stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

DARUBZ *carbis*
Przewodniczący Zarządu

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 22 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2019 poz. 1482 ze zm.) do zakresu działania wojewódzkich rad rynku pracy należy ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy.

Stosowna informacja o strukturze wydatków oraz gospodarce środkami Funduszu Pracy na realizację zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w województwie pomorskim w roku 2018 przygotowana została przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w powyższym brzmieniu jest uzasadnione.

Informacja

o strukturze wydatków oraz gospodarce środkami Funduszu Pracy na realizację zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w województwie pomorskim w roku 2018

Fundusz Pracy (FP) jest państwowym funduszem celowym, pozostającym pod jurysdykcją ministra właściwego do spraw pracy (zwanego dalej ministrem). Zasady jego dysponowania (wydatkowania) określa:

- ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2019 poz. 1482 ze zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot środków FP na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1294 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 261).

Wysokość środków FP możliwych do wydatkowania w danym roku budżetowym określa Parlament RP uchwalając ustawę budżetową, której integralną część stanowi plan finansowy FP. Plan finansowy według zadań obejmuje w szczególności:

- kwoty środków FP na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych i innych obligatoryjnych świadczeń,
- kwoty środków FP (limity) na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
- kwoty środków FP (limity) na realizację innych zadań fakultatywnych,
- kwoty środków FP na realizację innych zadań finansowanych z Funduszu.

Ustawowymi organami odpowiedzialnymi za określenie kierunków i sposoby wykorzystania środków FP na poziomie wojewódzkim i powiatowym są odpowiednio - marszałek województwa i starosta powiatu/prezydent miasta na prawach powiatu/, którzy realizują zadania w zakresie polityki rynku pracy. Powyższe zadania wykonują publiczne służby zatrudnienia tj. wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy, poprzez pasywne i aktywne formy wsparcia.

W myśl art. 109 ust. 8 ustawy o promocji zatrudnienia (...) kwoty środków FP dla samorządów powiatowych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz inne zadania fakultatywne (zwane dalej limitami podstawowymi środków FP) są ustalane przez zarząd województwa według kryteriów określonych przez sejmik województwa.

Po dokonaniu podziału środków FP (w terminie określonym przepisami prawa) marszałek województwa zawiadamia na piśmie ministra o wysokości kwot środków FP ustalonych według kryteriów określonych przez sejmik województwa na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatowe (w oparciu o przepisy rozporządzenia w sprawie algorytmu).

Następnie minister zawiadamia na piśmie starostów (prezydentów miast) o ustalonych kwotach środków FP, jakie mogą być wydatkowane w roku budżetowym na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych. W związku z powyższym marszałek województwa wnioskuje o przyznanie określonych kwot, natomiast właściwą decyzję w tej sprawie podejmuje minister.

Zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia (...), wyboru form aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych uprawnionych osób, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, dokonuje starosta, po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy.

Ponadto, minister ustala jakie kwoty środków FP mogą być wydatkowane na finansowanie zadań w województwie realizowanych przez samorządy powiatowe (w zakresie nieprzewidzianym do realizacji i finansowania przez ministra, samorządy województw, wojewodów, OHP), tj. finansowanie:

- a) kosztów zadań realizowanych w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS),
- b) refundacja części kosztów zatrudnienia przez 12 miesięcy bezrobotnych do 30 roku życia na podstawie art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia (...),
- c) wynagrodzeń, nagród, nagród specjalnych i składek na ubezpieczenie społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy.

Minister ustala również, jakie kwoty środków FP mogą być wydatkowane na finansowanie zadań w województwie realizowanych przez samorządy województw, tj.:

- a) finansowanie kosztów zlecenia działań aktywizacyjnych,
- b) finansowanie kosztów zadań realizowanych w ramach KFS (w zakresie nieprzewidzianym do realizacji i finansowania przez ministra i samorządy powiatowe),
- c) finansowanie do wysokości określonej w umowie, części zadań realizowanych przez wojewódzkie urzędy pracy, w tym na:
 - przygotowanie na zlecenie ministra właściwego ds. pracy: badań dotyczących rynku pracy, na podstawie jednej metodologii,
 - opracowań, prognoz, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy,
 - opracowań informacji zawodowych o charakterze centralnym,
 - prowadzenie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy w zakresie realizacji podstawowych usług rynku pracy,
 - koszty obsługi KFS,
 - części kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne, składek na FP oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych pracowników wojewódzkich urzędów pracy wykonujących zadania wynikające z realizacji w województwie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i FP lub realizujących zadania na zlecenie ministra.

Kwoty środków FP, jakie mogą być wydatkowane w roku budżetowym na finansowanie w województwie zadań realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach środków KFS, o których mowa w art. 69a ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia (...), z wyłączeniem kwot środków na finansowanie zadań realizowanych przez ministra właściwego do spraw pracy oraz wojewódzkie urzędy pracy, a następnie pomniejszone o 20% rezerwę, są określone przez ministra właściwego

do spraw pracy corocznie na podstawie wzoru podziału środków ustalonego przez ministra właściwego do spraw pracy w porozumieniu z Radą Rynku Pracy.

Minister może przyznać z rezerwy dodatkowe środki FP na:

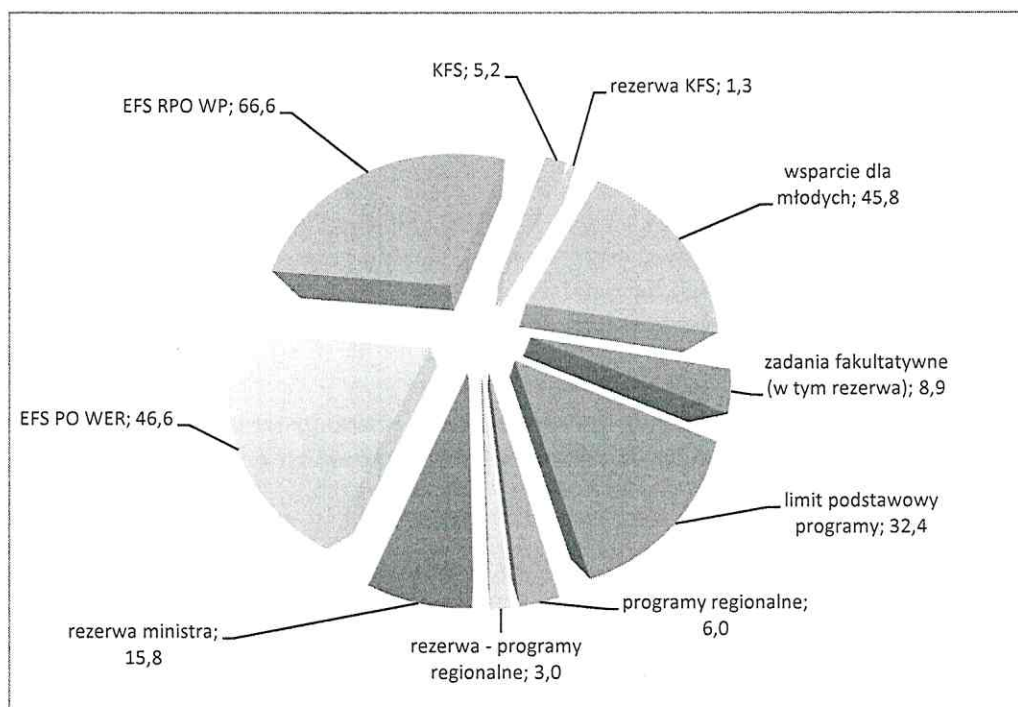
- a) realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla samorządów powiatowych,
- b) finansowanie innych zadań fakultatywnych,
- c) realizację programów specjalnych oraz Programu Aktywizacja i Integracja,
- d) realizację projektów pilotażowych,
- e) realizację projektów współfinansowanych z EFS,
- f) finansowanie zlecenia działań aktywizacyjnych,
- g) dofinansowanie części zadań realizowanych przez wojewódzkie urzędy prac, w tym na:
 - przygotowywanie na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy:
 - badań dotyczących rynku pracy, na podstawie jednolitej metodologii,
 - opracowań, prognoz, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy,
 - opracowań informacji zawodowych o charakterze centralnym,
 - prowadzenie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy w zakresie realizacji podstawowych usług rynku pracy,
 - koszty obsługi KFS,

- część kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na FP oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych pracowników wojewódzkich urzędów pracy wykonujących zadania wynikające z realizacji w województwie projektów współfinansowanych ze środków EFS i FP lub realizujących zadania na zlecenie ministra.

Pozyskanie dodatkowych środków określają wytyczne, corocznie publikowane przez ministra, które opisują tryb postępowania przy składaniu wniosków, rozpatrywania i przyznawania środków, dokonywania zmian, prowadzenia sprawozdawczości.

Minister na wniosek marszałka województwa lub starosty (prezydenta miasta), złożony do 31 października, może zmniejszyć kwotę środków FP ustaloną dla samorządu województwa lub powiatu na realizację zadań, jeśli ich wykorzystanie w roku budżetowym nie jest możliwe lub byłoby nieefektywne. Kwota, o którą zmniejszono środki dla samorządu województwa lub powiatu, na wniosek marszałka województwa jest przyznawana innemu samorządowi powiatowemu, a w przypadku braku takiej możliwości zwiększa rezerwę, o której mowa w rozporządzeniu w sprawie algorytmu.

1. Struktura środków FP na finansowanie zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w roku 2018 realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w województwie pomorskim

Struktura środków FP (w mln zł) na finansowanie zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w roku 2018, realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w województwie pomorskim

• Środki FP ogółem w województwie pomorskim

W roku 2018 decyzją ministra wysokość środków FP przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, wyniosła 151 609,9 tys. zł. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot środków FP na finansowanie zadań w województwie 25,3% środków tj. 38 371,1 tys. zł zostało przeznaczone na zadania realizowane przez samorządy powiatowe, a 74,7% tj. 113 238,8 tys. zł na działania inicjowane przez samorząd województwa w ramach EFS. Na finansowanie wynagrodzeń bezrobotnych

do 30 roku życia (tzw. Praca dla młodych) przeznaczono 45 821,7 tys. zł. Ponadto pozyskano dodatkowe środki FP z rezerwy ministra MRPiPS w wysokości 18 844,7 tys. zł, na realizację programów¹ na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Na finansowanie innych fakultatywnych zadań przez samorządy powiatów przeznaczono 9 400,2 tys. zł (w tym 1 012,5 tys. zł pozyskanych dodatkowo z rezerwy ministra). W ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego 6 531,9 tys. zł (w tym 1 352,7 tys. zł pozyskanych dodatkowo z rezerwy KFS) przeznaczono na szkolenia pracodawców i pracowników.

- **Środki FP na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej będące w dyspozycji samorządów powiatowych**

Na zadania realizowane przez samorządy powiatowe przeznaczone zostały środki FP w wysokości 38 371,1 tys. zł podzielone algorytmem zgodnie z Kryteriami podziału środków FP na finansowanie przez samorządy powiatowe województwa pomorskiego programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych przyjętymi uchwałą nr 933/XLIV/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z 27 października 2014 r. Podział stanowił podstawę do przyznania przez ministra indywidualnych limitów (wyjściowych) dla poszczególnych samorządów powiatowych.

Kryteria podziału środków FP uwzględniają m.in. charakter struktury bezrobocia na poszczególnych lokalnych rynkach pracy (tj. udział osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat oraz poniżej 25 lat, udział osób zamieszkałych na wsi oraz udział osób bez kwalifikacji).

W roku 2018 z inicjatywy Marszałka Województwa Pomorskiego podjęto w województwie pomorskim wspólnie, ze wszystkimi samorządami powiatowymi, realizację programu regionalnego. Powiaty z posiadanych w ramach podstawowego limitu FP przeznaczyły 6 mln zł na realizację programu „Praca dla Pomorzan”, natomiast z rezerwy ministra MRPiPS pozyskano na ten cel dodatkowe środki FP w wysokości 3 mln zł (łącznie 9 mln zł). W ramach programu wydatkowano 8 952,4 tys. zł co pozwoliło zaktywizować 1 296 os. Efektywność zatrudnieniowa osób, które ukończyły program (976) wyniosła 81% (787 os.). Ponadto 75 os. rozpoczęło działalność gospodarczą a 59 osób zostało zatrudnionych na utworzonych przez pracodawców stanowiskach pracy.

- **Środki FP na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej ze środków EFS**

W ramach kwoty 113 238,8 tys. zł przyznanej w 2018 r. na działania współfinansowane z EFS, WUP w Gdańsku rozliczał wydatki w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP 2014-2020), z czego:

- w ramach RPO WP na kwotę 66 634,6 tys. zł,
- w ramach PO WER na kwotę 46 604,2 tys. zł.

Program PO WER prowadzony jest na terenie całego kraju. Środki na jego realizację pochodzą z EFS. PO WER stanowi odpowiedź na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia; wspiera innowacje społeczne i współpracę ponadnarodową.

W PO WER, część działań realizowanych jest centralnie, a część regionalnie. i tak w pierwszej osi priorytetowej „Osoby młode na rynku pracy”, wsparcie kierowane jest bezpośrednio do osób w wieku 18-29 lat, w tym osób z niepełnosprawnościami, zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne, w tym w szczególności tych, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu, tzw. osoby z kategorii NEET (nie pracujących, nie uczących się,

¹ Wysokość środków oraz Programy, na jakie mogły składać wnioski powiatowe urzędy pracy określone zostały przez MRPiPS w „Zasadach ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych w 2018 roku” oraz dodatkowych pismach dotyczących naborów.

i nie szkolących się). W województwie pomorskim instytucją odpowiedzialną za nabory wniosków i wybór projektów jest Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku.

Wydatki poniesione przez PUP z FP w 2018 roku w ramach PO WER wyniosły 46 108,6 tys. zł.

- wsparciem objęto 3 956 osób bezrobotnych (2 264 K i 1 692 M) - wskaźnik produktu,
- kwalifikacje uzyskało 296 osób (55 K i 241 M) - wskaźnik rezultatu,
- pracę podjęło 4 228 osób (2 577 K i 1 651 M) - wskaźnik rezultatu. *(wartość wyższa niż liczba osób objęta wsparciem ze względu na dwuletni okres realizacji projektów – we wskaźniku wykazano osoby, które rozpoczęły udział w projekcie w 2017 r. natomiast pracę podjęły w 2018 r.)*

Program RPO WP 2014-2020 ma na celu podjęcie działań wspierających rozwój województwa pomorskiego w obszarze gospodarczym, edukacji, aktywności zawodowej i społecznej, wykorzystania specyficznych potencjałów poszczególnych obszarów, systemu transportowego, energii i środowiska.

RPO WP 2014-2020 jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (SRWP 2020). Jest on również powiązany z zapisami sześciu Regionalnych Programów Strategicznych (RPS) w zakresie: rozwoju gospodarczego (Pomorski Port Kreatywności), aktywności zawodowej i społecznej (Aktywni Pomorzanie), transportu (Mobilne Pomorze), energetyki i środowiska (Ekoelektywne Pomorze), atrakcyjności kulturalnej i turystycznej (Pomorska Podróż) i ochrony zdrowia (Zdrowie dla Pomorza).

Wydatki poniesione przez PUP z FP w ramach RPO WP w 2018 roku wyniosły 64 064,2 tys. zł.

- wsparciem objęto 4 920 osób bezrobotnych (2 659 K i 2 261 M) - wskaźnik produktu,
- kwalifikacje uzyskały 433 osoby (130 K i 303 M) - wskaźnik rezultatu,
- pracę podjęły 4 772 osoby (2 695 K i 2 077 M) - wskaźnik rezultatu.

• **Dodatkowe środki FP pozyskane dla województwa pomorskiego z rezerwy będącej w dyspozycji ministra na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej**

W roku 2018 na wniosek Marszałka Województwa Pomorskiego powiaty województwa pomorskiego otrzymały dodatkowe środki FP w wysokości **18 844,7 tys. zł**, na realizację programów² na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w tym:

- 1 695,7 tys. zł - na aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych,
- 2 350,7 tys. zł - na aktywizację zawodową bezrobotnych w wieku 45 lat i powyżej,
- 357,5 tys. zł - na aktywizację zawodową bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych,
- 5 248,4 tys. zł - na aktywizację zawodową bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia oraz na terenach rewitalizowanych, a także realizowanych w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego Mieszkanie Plus,
- 3 508,9 tys. zł - na aktywizację zawodową bezrobotnych zamieszkujących na wsi,
- 156,0 tys. zł - na aktywizację zawodową bezrobotnych, będących dłużnikami alimentacyjnymi,
- 2 173,5 tys. zł - na inne programy, których realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy
- 354,0 tys. zł - na programy specjalne
- 3 000,0 tys. zł - na programy regionalne

W ramach ww. dodatkowych programów finansowanych z rezerwy ministra w roku 2018 wydatkowano 18 554,1 tys. zł co pozwoliło na objęcie wsparciem 3 086 osób, z czego zatrudnienie w roku 2018 uzyskało 1 647 osób, a 1 095 osób kontynuowało udział w programach w roku 2019.

² Wysokość środków oraz Programy, na jakie mogły składać wnioski powiatowe urzędy pracy określone zostały przez MRPiPS w „Zasadach ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych w 2018 roku” oraz dodatkowych pismach dotyczących naborów.

2. Wydatki FP poniesione przez WUP w roku 2018

• Zlecenie działań aktywizacyjnych

Działania aktywizacyjne to pakiet działań mających na celu podjęcie i utrzymanie przez osobę bezrobotną odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej. Marszałek województwa w imieniu którego działa wojewódzki urząd pracy, w ramach środków FP, może zlecić wykonanie działań aktywizacyjnych adresowanych do długotrwale bezrobotnych realizatorowi (tj. agencji zatrudnienia), który zostanie wyłoniony w drodze zamówień publicznych.

W listopadzie 2016 roku Marszałek Województwa Pomorskiego zawarł II umowę o świadczeniu działań aktywizacyjnych, której realizacja zakończyła się 30 listopada 2018 r. Decyzją MRPiPS na wsparcie osób długotrwale bezrobotnych województwa pomorskiego przeznaczono środki Funduszu Pracy w wysokości **15 034 100 zł**. Środki te zostały przeznaczone na aktywizację **1300** osób skierowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy z powiatów: bytowskiego, nowodworskiego, malborskiego, starogardzkiego i wejherowskiego. Działania aktywizacyjne realizuje Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego w Słupsku.

W ramach trwającej II edycji ZDA, wydatkowano kwotę **7.799.276,74 zł** (w roku 2017 – 6.478.448,23 zł, w roku 2018 – 1.320.828,51 zł), z czego:

- 2.949.284,00 zł za dokonanie diagnozy sytuacji zawodowej i zaprojektowanie działań aktywizacyjnych, mających na celu podjęcie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej dla **1300** osób
- 1.883.571,49 zł za doprowadzenie do podjęcia odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej trwającej przez okres co najmniej 14 dni przez **864** osoby
- 1.624.946,82 zł za utrzymanie odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej przez okres 90 dni przez **509** osób (w tym 503 osoby utrzymały zatrudnienie jeszcze po upływie 90 dni);
- 1.341.474,43 zł za utrzymanie odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej przez okres 180 dni przez **421** osób.

Na koniec 2018 r. osiągnięto następujące wskaźniki efektywności:

- dla wskaźnika skuteczności zatrudnieniowej: 66,4% (wymagany umową wskaźnik wynosił 51%),
- dla wskaźnika utrzymania w zatrudnieniu: 58,2 % (wymagany umową wskaźnik wynosił 45%).

• Zadania zlecone przez ministra

- koszty przeprowadzenia badania „Barometr zawodów” – 34,1 tys. zł,
- refundacja kosztów wynagrodzeń i składek pracowników WUP wykonujących zadania wynikające z realizacji projektów EFS – 711,8 tys. zł.

Badanie „Barometr zawodów” powtarzane jest co roku. Raport z 2018 r. prezentuje wyniki badania jakościowego przeprowadzonego we wszystkich powiatach województwa pomorskiego. Stanowi ono krótkookresową prognozę, wypracowaną przez ekspertów regionalnego rynku pracy, dotyczącą zapotrzebowania na pracowników w roku 2019. Wyniki badania są przedstawiane zarówno w skali wojewódzkiej, jak i powiatowej, a także publikowane na portalu **www.porp.pl**.

• Zadania związane z Krajowym Funduszem Szkoleniowym

- koszty promocji KFS – 19,4 tys. zł.
- koszty konsultacji i poradnictwa dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS – 9,9 tys. zł.

W ramach promocji KFS przeprowadzono 3 spotkania z pracodawcami w ramach cyklu - „Firma jako organizacja ucząca się” w formule śniadań biznesowych.

- **Inne zadania fakultatywne**

- koszty rozwoju i eksploatacji systemów informatycznych – 215,6 tys. zł,
- koszty szkoleń pracowników WUP i PUP – 96,0 tys. zł,
- koszty partnerstwa lokalnego, systemu EURES – 105,3 tys. zł,
- koszty poradnictwa zawodowego, badań i ekspertyz oraz klubów pracy – 116,4 tys. zł.

W ramach systemu EURES przeprowadzono: cykl 7 spotkań "Pomorskie wspiera pracodawców" dotyczące zmian w zatrudnianiu cudzoziemców i promocji pośrednictwa pracy EURES; spotkania informacyjne w zakresie: ochrony danych osobowych, zasad bezpiecznego korzystania z usług agencji pracy tymczasowej, realizacji zadań w zakresie pobytu i zatrudniania cudzoziemców; szkolenie dla pracowników pomorskich agencji zatrudnienia.

W ramach kosztów partnerstwa lokalnego przeprowadzono seminaria i spotkania upowszechniające wyniki badań w trzech obszarach tematycznych („Obywatele Ukrainy na pomorskim rynku pracy”, „Zapotrzebowanie pracodawców na kompetencje pracowników w kontekście rozwoju społeczno-gospodarczego województwa pomorskiego”, „Niewykorzystane zasoby pracy w województwie pomorskim”).

Przeprowadzono 4 spotkania subregionalnych grup roboczych w ramach Pomorskiego Systemu Poradnictwa Zawodowego, zrealizowano cykl spotkań „Doradz mądrze” – nauczycieli doradców zawodowych i doradców z powiatowych urzędów pracy.

Zrealizowano przedsięwzięcia o charakterze konferencyjnym i informacyjnym - „IV Pomorskie Forum Inicjatyw na rzecz Aktywizacji Społecznej i Zawodowej”, Pomorski Dzień Przedsiębiorczości (przedsięwzięcie o zasięgu regionalnym), Seminarium Dobrych Praktyk, Seminarium dla doradców zawodowych „Doradca zawodowy partnerem w rozwoju pomorskich pracodawców”, Konferencję "Wyzwania dla samorządu terytorialnego w dobie migracji ekonomicznej", Pomorski Dzień Przedsiębiorczości (przedsięwzięcie o zasięgu regionalnym), a także partycypowano w kosztach II Forum Pomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy,

Zrealizowano badanie „Najsukuteczniejsze metody aktywizacji kobiet długotrwale pozostających poza rynkiem pracy w województwie pomorskim”.

3. Wydatki FP poniesione przez PUP w roku 2018 - ogółem³

Wydatki FP poniesione przez powiatowe urzędy pracy województwa pomorskiego w 2018 r. ogółem wyniosły 333 006,1 tys. zł i były niższe od wydatków poniesionych w roku poprzednim (w 2017 r. – 381 468,7 tys. zł).

Poziom wydatków FP na **programy na rzecz promocji zatrudnienia** w 2018 r. był niższy niż w roku poprzednim o 11,7% i wyniósł 218 758,1 tys. zł (w 2017 r. - 247 801,7 tys. zł). W kwocie tej ujęte zostały wydatki na działania służące wsparciu kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców realizowane w ramach **Krajowego Funduszu Szkoleniowego** w wysokości 6 477,7 (w 2017 r. - 11 981,0 tys. zł), w tym 1 344,9 tys. zł pozyskane zostało ze środków rezerwy KFS. Środki finansowe KFS pozwoliły na przeszkolenie 5 168 (w 2017 r. - 12 087 os.) pracowników i pracodawców.

Wydatki FP na **zasiłki dla bezrobotnych** w 2018 r. wyniosły 95 934,4 tys. zł i były niższe o 14,3% w porównaniu z rokiem 2017 r. (112 037,2 tys. zł).

Pozostałe wydatki FP (do których należą m.in. koszty systemu informatycznego, dodatki aktywizacyjne, świadczenia integracyjne, koszty wezwań, zawiadomień, przekazywania świadczeń itp.) wyniosły 14 607,2 tys. zł (w 2017 r. – 17 084,0 tys. zł).

³ Na podstawie sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za rok 2017 i 2018

4. Zakres interwencji poprzez instrumenty aktywnej polityki rynku pracy prowadzonej przez powiatowe urzędy pracy na terenie woj. pomorskiego w roku 2018

W związku z korzystną sytuacją gospodarczą i z rosnącym popytem na pracowników dynamicznie spadał poziom bezrobocia w regionie. W okresie grudzień 2017 r. – grudzień 2018 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 3,6 tys. osób (tj. o 7,2%) i w końcu grudnia 2018 r. wynosiła 46,1 tys. W konsekwencji stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszyła się o 0,5 pkt proc. i w grudniu 2018 r. wynosiła jedynie 4,9% (była niższa od poziomu krajowego o 0,9 pkt. proc.). Natomiast w okresie lipca i sierpnia stopa bezrobocia osiągnęła 4,7% stanowiąc najniższą wartość od powstania województwa pomorskiego.

W końcu grudnia 2018 r. pod względem poziomu stopy bezrobocia województwo pomorskie uplasowało się na 4 miejscu w kraju (razem z mazowieckim) po wielkopolskim (3,2%), śląskim (4,3%) i małopolskim (4,7%).

Poziom bezrobocia rejestrowanego w 2018 r. w Pomorskim zmniejszał się, gdyż odpływ osób bezrobotnych z ewidencji był większy niż nowe rejestracje, tzn. z ewidencji wyrejestrowano 101,4 tys. osób, a zarejestrowało się 97,8 tys. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano niższy odsetek odpływu z bezrobocia do napływu – wynosił on 3,6% (w 2017 – 13,1%). Relacja odpływu z bezrobocia w odniesieniu do napływu bezrobotnych w prawie wszystkich powiatach regionu jest nadal korzystna, chociaż wyraźnie słabnie. Wynika to z faktu, że przy spadającej liczbie bezrobotnych, w rejestrach pozostają te osoby, które najtrudniej jest zaaktywizować. Powiatem, w którym w 2018 r. o 5,6% więcej zarejestrowało się bezrobotnych niż wyrejestrowało – był powiat lęborski.

Biorąc pod uwagę powyższe dane przez powiatowe urzędy pracy województwa pomorskiego w 2018 r. przewinęło się ponad 147 tys. osób bezrobotnych.⁴ Liczba ta wynikała z ciągłego napływu do urzędu osób bezrobotnych (spowodowanych np. zwolnieniami pracowników, upadłością firm, rejestrowaniem się absolwentów szkół itp.) i ich sukcesywnego odpływu w wyniku dalszego wsparcia i aktywizacji zawodowej, a także realizacji ofert pracy przez PUP.

Ww. osoby wielokrotnie korzystały z usług PUP poprzez comiesięczne wypłaty zasiłków, usługi pośrednictwa pracy, usługi poradnictwa zawodowego, przygotowania do podjęcia pracy w ramach aktywnych form wsparcia, monitorowania realizacji szkoleń i staży, podjęcia pracy subsydiowanej, podejmowania działalności gospodarczej oraz dofinansowania pracodawcom wyposażenia stanowisk pracy i podejmowania pracy na tych stanowiskach, a także comiesięcznej obsługi finansowej ww. form wsparcia.

Powiatowe urzędy pracy zajmowały się także obsługą Krajowego Funduszu Szkoleniowego i dofinansowaniem szkoleń pracowników i pracodawców. Za ich pośrednictwem ponad 5 tys. osób pracujących podwyższyło swoje kwalifikacje.

Do obowiązków powiatowych urzędów pracy należała również rejestracja oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy obywatelom zza wschodniej granicy (obsłużono 132 tys. oświadczeń złożonych przez pracodawców), a także oraz wydawanie cudzoziemcom zezwoleń na pracę sezonową (wydano 1,4 tys. zezwoleń).

Z powodu podjęcia pracy (subsydiowanej i niesubsydiowanej) wyrejestrowano 51,1 tys. bezrobotnych. Podjęcia pracy niesubsydiowanej stanowiły 79% podjęć pracy ogółem w województwie. W porównaniu do lat ubiegłych nastąpił spadek udziału subsydiowanych miejsc pracy (w podjęciach pracy ogółem) we wszystkich powiatach województwa. Najwyższy udział subsydiowanych miejsc pracy odnotowano w powiecie człuchowskim 40%, chojnickim 32%, malborskim 29% i kościerskim 28% jakkolwiek również w tych powiatach nastąpił spadek w porównaniu do roku ubiegłego (największy w powiecie malborskim – aż o 30 punktów procentowych). Najniższy udział pracy subsydiowanej odnotowano w Trójmieście 14-15%, natomiast w pozostałych powiatach udział kształtował się w przedziale 25% do 17%.

⁴ Wartość ustalono uwzględniając liczbę bezrobotnych wg. stanu z początku roku 2018 (tj. 49 653 osób) oraz wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w okresie 12 miesięcy 2018 r. (tj. 97 817 osób).

W ramach działań mających na celu aktywizację zawodową bezrobotnych⁵ powiatowe urzędy pracy województwa pomorskiego w 2018 r. wyłączyły z ewidencji bezrobotnych **21,9 tys.** osób. Największą liczbę wyłączeń (**10,9 tys.**) stanowiły osoby objęte zatrudnieniem subsydiowanym (prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcia działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy, refundacja wynagrodzeń osób do 30 r.ż., dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, podjęcia pracy: w ramach bonu na zasiedlenie, w ramach bonu zatrudnieniowego, w ramach świadczenia aktywizacyjnego, a także inne). Z powodu rozpoczęcia stażu (w tym w ramach bonu stażowego) wyłączono **5,1 tys.** osób. Znaczącą liczbę wyłączonych w ramach działań aktywizacyjnych stanowiły również osoby rozpoczynające szkolenie (w tym w ramach bonu szkoleniowego) – **4,3 tys.** osób oraz rozpoczynające prace społecznie użyteczne (w tym w ramach PAI) – ponad **1,5 tys.** osób.

W wyniku dofinansowania środkami Funduszu Pracy podjąć przez bezrobotnego działalności gospodarczej oraz dofinansowania pracodawcom wyposażenia stanowisk pracy w województwie pomorskim powstało **5,3 tys.** miejsc pracy.

W omawianym okresie osoby bezrobotne nie korzystały z form aktywizacji jakimi są: przygotowanie zawodowe dorosłych, podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę i podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne.

Rozwój gospodarczy, nowe inwestycje i rozwój przedsiębiorczości w regionie przyczyniają się do powstawania nowych miejsc pracy i w konsekwencji do dynamicznego wzrostu popytu na pracę. W województwie pomorskim z roku na rok do urzędów pracy zgłaszanych jest przez pracodawców coraz więcej ofert pracy. W latach 2014 - 2018 pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy łącznie prawie **0,5 miliona** wolnych miejsc pracy. W ostatnich trzech latach poziom zapotrzebowania na pracowników przekraczał 100 tys. ofert rocznie.

W 2018 roku powiatowe urzędy pracy dysponowały ofertami dla 108,5 tys. miejsc pracy – w porównaniu do 2014 r. liczba ofert pracy zwiększyła się półtora raza (o 59%). W powiatach województwa pomorskiego liczba zgłoszonych w ciągu roku ofert pracy była zróżnicowana. W trzech powiatach przekroczyła 10 tys. - Gdańsk (17,3 tys.), powiat tczewski (11,5 tys.) i Gdynia (11,1 tys.). W powiatach wejherowskim, starogardzkim i kartuskim była wyższa niż 6 tys. Najmniejszą liczbą ofert (mniejszą niż dwa tysiące) w 2018 r. dysponowały – Sopot, powiat sztumski i powiat nowodworski. Natomiast najwyższą dynamikę wzrostu wolnych miejsc pracy odnotowano w powiatach kartuskim i puckim (w porównaniu do roku 2014, w kartuskim liczba ta wzrosła prawie trzykrotnie (o 167,4%) a w puckim dwu i półkrotnie (o 150%).

W województwie pomorskim najwięcej ofert pracy zgłaszali pracodawcy, którzy prowadzili działalność w przetwórstwie przemysłowym (23%) oraz w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (22,8%) – czyli agencje zatrudnienia. Co dziesiąte miejsce pracy oferowali pracodawcy z sekcji budownictwa oraz handlu hurtowego i detalicznego.

Dynamiczny rozwój gospodarki, nowe technologie i narzędzia komunikacyjne oraz różnorodność kulturowa powodują coraz większe trudności w dopasowaniu się do rynku pracy, na którym coraz bardziej widoczna jest luka kompetencyjna i zatrudnieniowa.

Potwierdzają to najnowsze wyniki badania Barometr Zawodów. Zjawisko deficytu odpowiednich pracowników jest szczególnie widoczne w najlepiej rozwijających się branżach w województwie: brakuje między innymi specjalistów branży technicznej, pracowników transportu i logistyki oraz sektora farmaceutyczno-kosmetycznego. Deficyt występuje również w branżach tradycyjnych dla województwa pomorskiego, m.in. w budownictwie, gospodarce morskiej oraz turystyce i gastronomii, a także w zawodach z obszaru opieki zdrowotnej i pomocy społecznej. Pomorskie wciąż przyciąga inwestorów z sektora usług wspólnych oraz IT. Szereg przedsiębiorstw regularnie zgłasza zapotrzebowanie na pracowników w specjalistycznych zawodach informatycznych, m.in. programistów, inżynierów oprogramowania oraz osoby

⁵ Działania aktywizacyjne obejmują: podjęcia pracy subsydiowanej, rozpoczęcia: szkolenia (w tym w ramach bonu szkoleniowego), stażu (w tym w ramach bonu stażowego), przygotowania zawodowego dorosłych, pracy społecznie użytecznej (w tym w ramach PAI) oraz skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych.

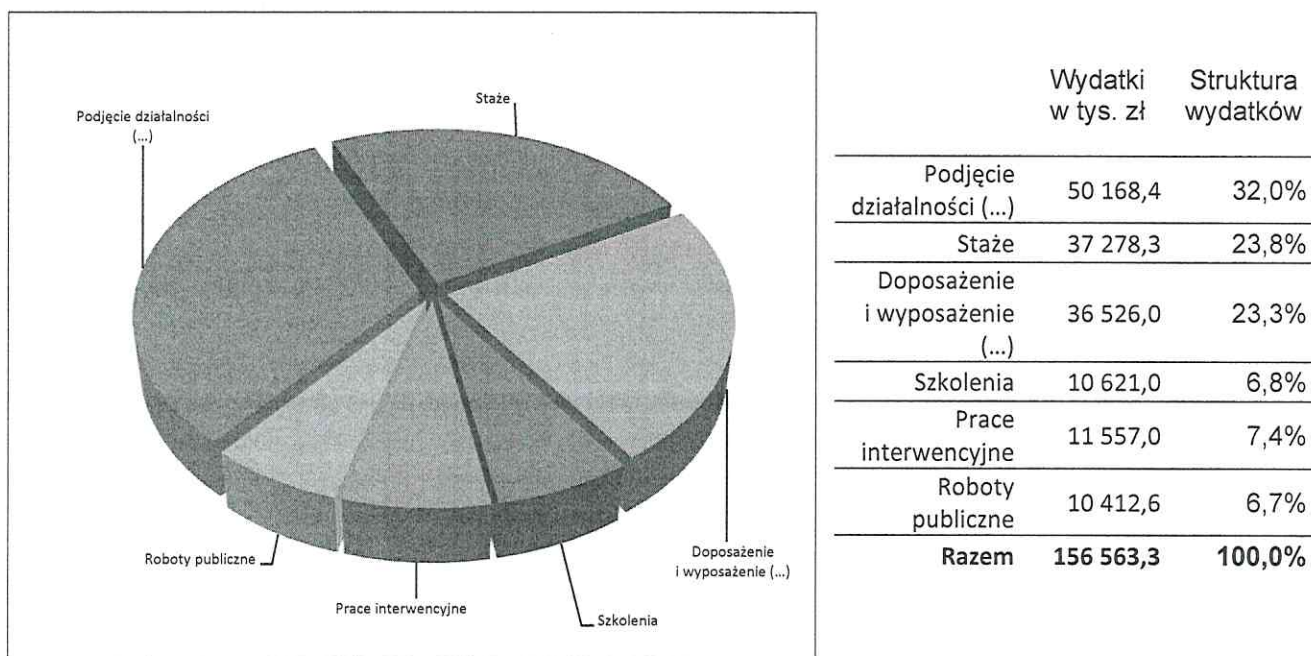
posiadające kwalifikacje w dziedzinach finansów, rachunkowości, administracji czy zasobów ludzkich.

5. Wydatki FP poniesione przez PUP w roku 2018 – w podziale na podstawowe formy aktywizacji zawodowej bezrobotnych

Poszczególne formy aktywizacji zostały omówione na podstawie danych z analizy Departamentu Funduszy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie – „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 r. – Warszawa 2019 r.”, która to analiza nie obejmuje wydatków o charakterze pomocniczym dla podstawowych form aktywizacji zawodowej⁶.

W roku 2018 wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia w województwie pomorskim wyniosły 220 675,5 tys. zł, w tym 156 563,3 tys. zł na podstawowe formy aktywizacji: szkolenia, staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie działalności gospodarczej, wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy. W ramach podstawowych form aktywizacji w województwie wsparcie uzyskało 19 575 osób. Przeciętny koszt uczestnictwa jednej osoby w ramach różnych form aktywizacji wyniósł 7 998,13 zł, natomiast średni koszt ponownego zatrudnienia jednego uczestnika programu ukształtował się na poziomie 10 742,64 zł, trochę powyżej średniej wartości odnotowanej w kraju (odpowiednio: 7 554,66 zł i 10 286,42 zł).

Wydatki z FP w roku 2018 na programy na rzecz promocji zatrudnienia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPiPS zawartych w opracowaniu „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 r.”

⁶ Z uwagi na charakter pomocniczy dla podstawowych form aktywizacji zawodowej lub ich nieznaczny udział w ponoszonych wydatkach w analizie pominięto: przygotowanie zawodowe dorosłych; studia podyplomowe; kontynuowanie nauki; refundacja kosztów przejazdu i zakwaterowania osób, które podjęły zatrudnienie, szkolenie, staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych w innej miejscowości niż miejsce ich zamieszkania; zwrot bezrobotnym kosztów opieki nad dzieckiem w wieku do 7 lat lub osobą zależną, w przypadku podjęcia zatrudnienia, szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych; refundacja składek na ubezpieczenia społeczne rolnikom zwolnionym z pracy, nieposiadającym statusu bezrobotnych; częściowa refundacja kosztów zatrudnienia wspieranego realizowanego na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym; prace społecznie użyteczne.

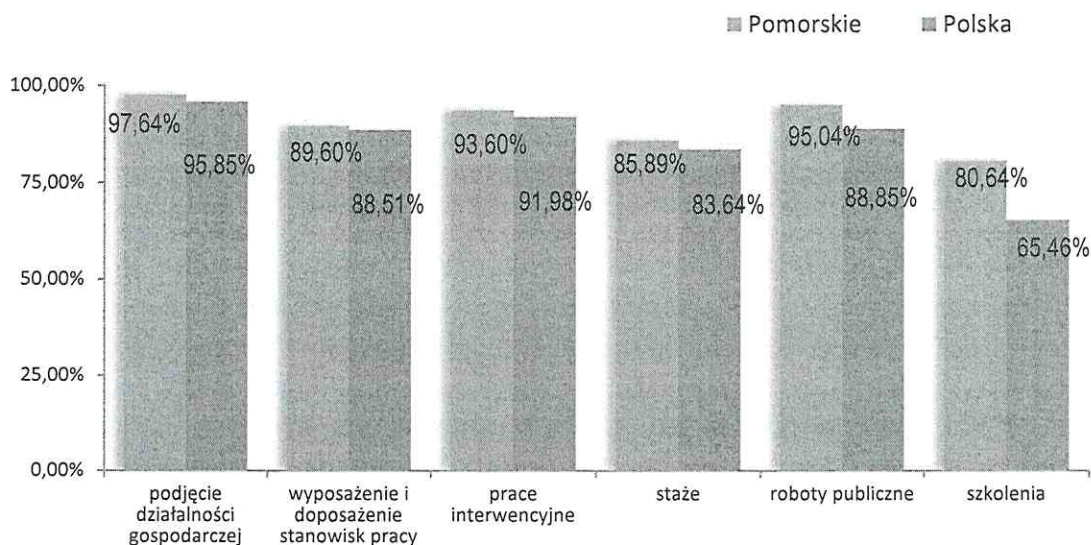
Efektywność kosztowa waha się od 8,2 do 19,7 tys. zł. Najlepszy poziom efektywności kosztowej uzyskano w Gdańskim Urzędzie Pracy (8,2 tys. zł), w PUP Kartuzy (8,9 tys. zł) oraz w PUP Lęborku i Gdyni (9,1 tys. zł).

Nieco inaczej przedstawia się struktura liczby osób bezrobotnych objętych poszczególnymi formami wsparcia. W 2018 roku podstawowymi formami aktywizacji zostało objętych 19 575 osób bezrobotnych z województwa pomorskiego. Najbardziej popularną formą aktywizacji były staże, którymi objęto 6 849 osób oraz szkolenia w których uczestniczyło 4 701 osób. Na podejmowanie działalności gospodarczej udzielono 2 472 jednorazowych dotacji a dla 1 696 osób utworzono miejsca pracy w ramach doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy. Subsydiowano też miejsca pracy dla 2 850 osób w ramach prac interwencyjnych oraz dla 998 osób w ramach robót publicznych.

Efektywność zatrudnieniowa podstawowych form aktywizacji w województwie pomorskim wyniosła w 2018 r. ogółem 88,40% stanowiąc jeden z najwyższych wyników w kraju - 2 miejsce (po opolskim i podlaskim 88,77%)

Efektywność zatrudnieniowa w województwie waha się od 81,8% do 93,1%. Najwyższa została osiągnięta przez PUP w Sztumie 93,1%, PUP w Chojnicach 93% oraz PUP w Pucku 92,7 oraz PUP w Lęborku 92,3%.

Efektywność zatrudnieniowa poszczególnych form aktywizacji w woj. pomorskim na tle kraju (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPiPS zawartych w opracowaniu „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 r.”

STAŻE

Staż – nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą (Art. 2 ust. 1 pkt 34).

W 2018 r. staże podobnie jak w latach ubiegłych były najpopularniejszą formą aktywizacji osób bezrobotnych i pozostających bez zatrudnienia w województwie pomorskim. W roku tym aktywizację poprzez staż rozpoczęło 6 849 osób, zakończyło 5 437, natomiast zatrudnienie po ukończeniu stażu znalazło 4 670 osób.

Staż charakteryzowały się wysoką efektywnością zatrudnieniową na poziomie 85,89%, i był to ok. 2,3 pkt procentowego wyższy poziom wskaźnika w porównaniu do wskaźnika efektywności zatrudnieniowej dla kraju (6 miejsce). Najwięcej osób na odbycie stażu

skierowanych zostało przez GUP w Gdańsku – 486 osób oraz PUP w Wejherowie – 438 osób, Człuchowie 401 osób, Malborku 333 osób, Kartuzach – 332 osób. Efektywność kosztowa była korzystniejsza od średniej krajowej i wyniosła 7 982,51 zł.

SZKOLENIA

Szkolenia – pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia (Art. 2 ust. 1 pkt 37).

Szkolenia są inwestycją zwiększającą szansę uczestnika na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, uzyskanie innej pracy zarobkowej lub rozpoczęcie działalności gospodarczej, szczególnie w sytuacji:

- braku odpowiednich kwalifikacji zawodowych,
- konieczności ich zmiany lub uzupełnienia,
- utraty zdolności do pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

W 2018 r. w województwie pomorskim tą formą aktywizacji było objętych **4 701** osób, zakończyło je **3745** osób, natomiast zatrudnienie znalazło **3 020** osób. Najwięcej osób zostało skierowanych przez GUP w Gdańsku – 798 osób, a następnie przez PUP w Wejherowie – 354 osób, PUP w Bytowie – 326 osób, PUP w Gdyni – 313 osób.

Warto podkreślić, iż **poziom efektywności zatrudnieniowej dla województwa pomorskiego wynosił 80,6% (pierwsze miejsce w kraju)** i był wyższy od wskaźnika dla kraju aż o 15,2 pkt. procentowych.

Efektywność kosztowa była znacznie korzystniejsza od średniej krajowej i wynosząc 3 516,9 zł była jedną z najniższych w kraju. Średni koszt w przeliczeniu na jednego uczestnika programu był niższy od średniej krajowej i wyniósł 2 259,3 zł.

PRACE INTERWENCYJNE

Prace interwencyjne – zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wspieranie zatrudnienia bezrobotnych (Art. 2 ust. 1 pkt 26).

Analiza danych potwierdza, że prace interwencyjne są skutecznym instrumentem aktywnej polityki rynku pracy w rozumieniu jego pozytywnego oddziaływania na zatrudnienie. Z drugiej jednak strony należy podkreślić, że wysoka efektywność zatrudnieniowa tego programu jest bezpośrednio powiązana z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie udzielania pomocy publicznej dla przedsiębiorstw. Realizacja prac interwencyjnych w praktyce daje przedsiębiorcy czas (najdłużej 12 miesięcy) na poznanie pracownika i zdecydowanie, czy nadal chce go zatrudniać. Na udział w programie prac interwencyjnych decydują się przede wszystkim przedsiębiorcy, którzy pozytywnie oceniają kondycję własnej firmy w dłuższej perspektywie czasowej. W związku z powyższym, niewielu pracodawców decyduje się na korzystanie z rozwiązania w postaci subsydiowanego zatrudnienia.

Pod względem efektywności zatrudnieniowej prace interwencyjne zajmują pierwsze miejsce z pośród pozostałych instrumentów, nie uwzględniając udzielania dotacji na podjęcie działalności gospodarczej oraz doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy.

W 2018 r. pracami interwencyjnymi było objętych 2 859 osób bezrobotnych, zakończyło je 2 109 osób, natomiast zatrudnienie znalazło 1 974 osób. **Poziom wskaźnika efektywności zatrudnieniowej w województwie pomorskim wynosił 93,6% (piąte miejsce w kraju)** i był wyższy o 1,6 pkt. procentowy od średniej dla wszystkich województw.

Najwięcej osób bezrobotnych zostało zaktywizowanych w ramach tej formy wsparcia przez PUP w Gdyni (232 osoby), PUP w Malborku (242 osób), PUP w Bytowie (223 osoby), PUP w Kościerzynie (200 osób).

Efektywność kosztowa była niższa od średniej krajowej i wyniosła 5 854,6 zł. Średni koszt w przeliczeniu na jednego uczestnika programu był niższy od średniej krajowej i wyniósł 4 042,3 zł.

ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, DOPOSAŻENIE I WYPOSAŻENIE STANOWISKA PRACY

Środki na podjęcie działalności gospodarczej - starosta ze środków FP może przyznać bezrobotnemu lub poszukującemu pracy jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej (w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności) w wysokości nie wyższej niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia, a także na podobnych zasadach przyznać jednorazowo środki na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu (Art. 46 ust. 1 pkt 2,3).

Wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy – starosta ze środków FP może zrefundować podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą lub spółdzielni socjalnej koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub poszukującego pracy, w wysokości nie wyższej niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia (Art. 46 ust. 1- 1d).

Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz na doposażenie i wyposażenie stanowiska pracy charakteryzowały się w porównaniu z pozostałymi instrumentami aktywnej polityki rynku pracy najwyższą skutecznością wpływu na zatrudnienie. Należy jednak zauważyć, że wysoki efekt zatrudnieniowy powiązany był z wysokimi nakładami finansowymi na te programy w przeliczeniu na jednego uczestnika.

W 2018 r. w województwie pomorskim udzielono 2 472 dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne, a także zrefundowano pracodawcom koszty doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy dla 1 696 osób bezrobotnych. **W przypadku dotacji efektywność zatrudnieniowa wyniosła 97,6% (pierwsze miejsce w kraju), natomiast refundacji 89,6% (piąte miejsce w kraju).** Przeciętny koszt uczestnictwa w przypadku udzielania dotacji na podjęcie działalności gospodarczej wyniósł 20 294,7 i był prawie równy średniemu wskaźnikowi dla kraju (20 297,8 zł), natomiast w przypadku doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy wynosił 21 536,6 zł i był nieznacznie wyższy od średniego wskaźnika dla kraju (20 568,0 zł).

Najwięcej dotacji na podjęcie działalności gospodarczej udzielono w GUP w Gdańsku – 602, a następnie przez PUP w Gdyni – 217 oraz PUP w Wejherowie – 211.

W przypadku udzielania środków na doposażenie i wyposażenie stanowiska pracy najwięcej pracodawców skorzystało z tej formy pomocy w PUP w Chojnicach, co umożliwiło utworzenie w powiecie nowych miejsc pracy dla 359 osób bezrobotnych, PUP w Człuchowie dla 253 osób, PUP w Bytowie dla 215 osób, PUP w Wejherowie dla 210 osób.

W porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się zarówno liczba udzielonych dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej jak i liczba utworzonych miejsc pracy dla osób bezrobotnych w ramach refundacji doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy.

ROBOTY PUBLICZNE

Roboty publiczne – zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty (z wyłączeniem urzędów pracy) gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków (Art. 2 ust. 1 pkt 32).

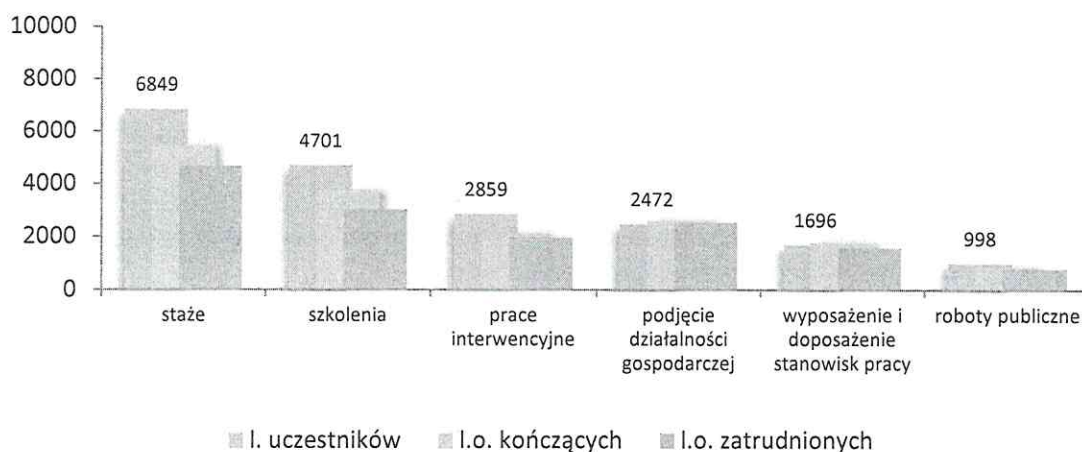
W 2018 r. w województwie pomorskim udział w robotach publicznych rozpoczęło 998 (w 2017 - 1 244) osób bezrobotnych, ukończyło je 846 (w 2017 - 1 143) osób, natomiast zatrudnienie znalazły 804 (w 2017 – 994) osoby. Najwięcej osób skierowanych zostało przez PUP w Człuchowie – 458 378 osób, PUP w Chojnicach – 188 339 osób oraz PUP w Bytowie 128

osób, natomiast GUP w Gdańsku, PUP w Gdyni, Pucku, Sztumie oraz Wejherowie nie udzielały wsparcia na ten cel.

Efektywność zatrudnieniowa tego instrumentu wyniosła 95 % (drugie miejsce w kraju), co na tle średniej dla wszystkich województw było wartością o 6,2 pkt proc. wyższą.

Efektywność kosztowa była wyższa od średniej krajowej (11 114,8 zł) i wyniosła 12 951,0 zł. Średni koszt w przeliczeniu na jednego uczestnika programu był wyższy od średniej krajowej (8 898,0 zł) i wyniósł 10 433,5 zł.

Zestawienie liczby uczestników, którzy rozpoczęli udział w programie aktywizacji, którzy ukończyli oraz zatrudnionych którzy podjęli zatrudnienie w trakcie lub po uczestnictwie w danej formie aktywizacji w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPiPS zawartych w opracowaniu „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 r.”

6. PODSUMOWANIE

- W ramach realizacji zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w woj. pomorskim w 2018 r. powiatowe urzędy pracy:
 - wyłączyły z ewidencji z tytułu podjęcia pracy blisko **ponad 51 tys. osób bezrobotnych**,
 - objęły instrumentami aktywizacji zawodowej finansowanymi z FP blisko **26,5 tys. osób bezrobotnych**,
 - wsparły kształceniem ustawicznym ponad **5 tys. osób pracujących**.
- Powiatowe urzędy pracy w 2018 r. subsydiowały ponad **10 tys. miejsc pracy i aktywizacji zawodowej**, wspierały zdobycie doświadczenia zawodowego dla **5,1 tys. osób**, umożliwiły podwyższenie kwalifikacji i zdobycie nowego zawodu **4,3 tys. osobom**, a także wspierały utworzenie blisko **ponad 4,1 tys. miejsc pracy**.
- W ramach podstawowych form aktywizacji w województwie pomorskim:
 - zatrudnienie podjęło ponad **14,6 tysięcy osób bezrobotnych**,
 - efektywność zatrudnieniowa ogółem wyniosła **88,4 86,6%** i była jedną z najwyższych w kraju (2/3 miejsce po woj. opolskim i podlaskim); uzyskaliśmy najwyższą efektywność zatrudnieniową w przypadku szkoleń (80,6%) oraz dotacji na działalność gospodarczą (97,6%), drugie miejsce w kraju w przypadku robót publicznych (95%); natomiast w przypadku staży (85,9%), prac interwencyjnych (93,6%) oraz wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy (89,6%) efektywność tych instrumentów plasowała się znacznie powyżej średniej krajowej.

- efektywność kosztowa wyniosła 10 742,6 10 324,7 zł – w kraju 10 286,4 11 291,1 zł.
- Wydatki FP ogółem na zadania realizowane przez PUP i WUP wyniosły w 2018 r. **333 mln zł** i były niższe od wydatków poniesionych w roku poprzednim (381,5 mln zł).
- Poziom wydatków FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia w regionie w 2018 r. był niższy niż w roku ubiegłym o 14% i wyniósł **218 758,1 tys. zł** (w 2017 r. - 253 883,6 tys. zł natomiast w 2016 r. - 230 678,8 tys. zł). Pomimo tego zmniejszenia w przeciągu ostatnich lat daje się zauważyć tendencję wzrostową udziału wydatków FP na aktywne formy wsparcia w wydatkach ogółem.
- Niższy poziom wydatków FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia wynikał z mniejszych niż w roku poprzednim środków Funduszu Pracy przyznanych dla województwa pomorskiego. Pomimo niskiej stopy bezrobocia potrzeby PUP były w tym zakresie większe niż przyznane środki FP z uwagi na przepływy i odpływy osób bezrobotnych z urzędów pracy.
- Spada dynamika odpływu z bezrobocia. Relacja odpływu z bezrobocia w odniesieniu do napływu bezrobotnych w prawie wszystkich powiatach regionu jest nadal korzystna, chociaż wyraźnie słabnie.
- W końcu 2018 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowanych było **46,1 tys.** osób bezrobotnych, tj. o 3,6 tys. mniej niż w tym samym okresie roku poprzedniego.
- Stopa bezrobocia na koniec grudnia wynosiła jedynie 4,9% (była niższa od poziomu krajowego o 0,9 pkt. proc.) a województwo pomorskie uplasowało się na 4 miejscu w kraju (razem z mazowieckim) po wielkopolskim (3,2%), śląskim (4,3%) i małopolskim (4,7%). Natomiast w okresie lipca i sierpnia stopa bezrobocia osiągnęła 4,7% stanowiąc najniższą wartość od powstania województwa pomorskiego.
- Na przestrzeni 12 miesięcy 2018 r. powiatowe urzędy pracy w województwie pomorskim zajmowały się obsługą blisko **147,5 tys.** osób bezrobotnych.
- Rośnie zainteresowanie pracodawców Krajowym Funduszem Szkoleniowym. Pomimo tego powiatowe urzędy pracy mogły wesprzeć kształceniem ustawicznym o ponad połowę osób mniej (ponad 5 tys. osób) niż w roku 2017 (12 tys. osób). Wynikało to ze zmniejszonych o połowę środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Opracowano w:

Wydziale Programów Rynku Pracy, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku
Gdańsk, 13 listopada 2019 r.

W materiale wykorzystano m.in.:

- Sprawozdania o rynku pracy MRPiPS-01;
- Sprawozdania o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy MRPiPS-02.
- Opracowanie MRPiPS: „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2017 r.”, Warszawa 2018 r.;
- Opracowanie MRPiPS, Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 r., Warszawa 2019 r.
- Opracowanie WUP w Gdańsku „Informacja o sytuacji na rynku pracy województwa pomorskiego w 2018 r.”

